ECLI:LV:ZRT:2019:0329.C73527118.3.S

Lieta Nr. C73527118
Lietvedības Nr. C-2109-19/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2019.gada 29.martā

Zemgales rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova,
ar sekretāri L.Līvmani
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "Intrum Latvia" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 23.novembrī prasītāja SIA "Intrum Latvia", pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1798., 1801., 1805., 1806., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943., 1946.pantu, Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu, cēla Zemgales rajona tiesā prasību pret atbildētāju /pers. B/ par parāda piedziņu.

2018.gada 27.decembrī tiesā saņemti SIA "Intrum Latvia" prasības pieteikuma precizējumi, kuros lūgts piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam aizdevuma summas parādu 3 991,98 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 445,64 EUR, aizdevuma līguma administrēšanas maksu 14,25 EUR, līgumsodu 39,33 EUR, likumiskos procentus 137,15 EUR, parāda piedziņas izdevumus 17 EUR, tiesas izdevumus – valsts nodevu 420,45 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR, ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumus 5,44 EUR, pavisam kopā piedzīt 5 074,44 EUR, lūdz apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasības pieteikumā norādīti zemāk norādītie apstākļi.

[1.1] 2017.gada 15.decembrī starp "Bigbank" AS Latvijas filiāli un SIA "Intrum Latvia", kā Cesionāru, noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kura nosacījumiem prasītājs ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām un nākotnes prasījumiem.

[1.2] 2016.gada 23.septembrī starp atbildētāju un Cedentu noslēgts aizdevuma līgums Nr.16207179/10IA, saskaņā ar kuru Cedents, Aizdevuma līguma pamatnoteikumu punktos "Aizdevuma summas izsniegšana" un "Komisija par līguma noformēšanu" noteiktajā kārtībā izsniedza atbildētajam aizdevumu 4 500 EUR apmērā, un atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu, procentus par aizdevuma lietošanu un citus no Aizdevuma līguma izrietošos maksājumus Aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

[1.3] Atbildētājs neveica aizdevuma un citu no Aizdevuma līguma izrietošo maksājumu atmaksu Aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā, kā rezultātā maksājumu saistību kavējums pārsniedza 30 dienas.

Prasītājs izmantoja pielīgtās tiesības un vienpusēji atkāpās no Aizdevuma līguma ar 2018.gada 10.aprīli, pieprasot tūlītēju parāda atmaksu, par ko 2018.gada 9.aprīlī atbildētājam rakstveidā nosūtīts paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no Aizdevuma līguma, iekļaujot tajā paziņojumu par kreditora maiņu.

[2] Rakstveida paskaidrojumi no atbildētāja tiesā nav saņemti.

[3] Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis neieradās. 2019.gada 28.februārī Zemgales rajona tiesā saņemts prasītāja pārstāvja /pers. C/ iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu pēc būtības bez prasītāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Atbildētājs/pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradies. Atbildētājam uz viņa pēdējo zināmo dzīvesvietu 2018.gada 28.novembrī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai un 2019.gada 10.janvārī nosūtīta tiesas pavēste par tiesas sēdi. Ņemot vērā, ka atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas, atbildētājam tiesas sēdes datums paziņots, publicējot 2019.gada 17.janvāra oficiālā izdevuma "Latvijas Vēstnesis" laidienā Nr.12 attiecīga satura sludinājumu.

Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez lietas dalībnieku piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[4.1] No lietas materiāliem redzams, ka 2016.gada 23.septembrī Bigbank AS Latvijas filiāle Bigbank AS vārdā un atbildētājs noslēdza Aizdevuma līgumu Nr.16207179/10ia, ar kuru atbildētājam piešķirts un izsniegts aizdevums 4 500 EUR apmērā, nosakot atmaksas periodu 60 mēnešu laikā.

Atbildētājs saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem un maksājumu grafiku apņēmās no 2016.gada 20.oktobra līdz 2021.gada 20.septembrim atmaksāt aizdevuma pamatsummu 4 500 EUR, procentus 4 737,43 EUR, administrēšanas maksu 171 EUR, par kopējo summu 9 408,43 EUR apmērā.

[4.2] Parakstot Līgumu, atbildētājs ar parakstu apstiprinājis, ka ir iepazinies ar Aizdevuma līguma noteikumiem un savas saistības apzinās pilnīgi un apņemas tās pildīt.

Aizņēmējs apņēmies savlaicīgi ik mēnesi veikt maksājumus maksājuma grafikā noteiktajos datumos un norādītajā apmērā.

Noslēgto līgumu atbildētājs nav apstrīdējis.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.*

Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

Tādējādi tiesa atzīst, ka puses 2016.gada 23.septembrī parakstot Aizdevuma Līgumu, ir vienojušās par visiem aizdevuma līguma būtiskiem nosacījumiem un Līgums atbilstoši Civillikuma 1934. un 1935.pantam uzskatāms par tiesīgi noslēgtu un lietā nav strīda par to, ka aizdevums ir izsniegts, saskaņā ar Aizdevuma līguma nosacījumiem.

[4.3] No lietas materiāliem izriet, ka pamatojoties uz 2017.gada 15.decembrī starp "Bigbank" AS Latvijas filiāli un SIA "Lindorff Latvia" (pēc nosaukuma maiņas SIA "Intrum Latvia") noslēgto Cesijas līgumu Nr.8.8.1.3-1/531, AS "Bigbank" Latvijas filiāle cedējusi SIA "Lindorff Latvia" prasījumus kopā ar visām pie tiem piederīgām un cesijas brīdī pastāvošām tiesībām, tai skaitā, prasījumu pret parādnieku /pers. B/, kas izriet no Līguma Nr.16207179/10ia.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.*pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.*

Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu *cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru) var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.*

Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citiem un izlietot to pret parādnieku.*

Tiesa atzīst, ka minētais Cesijas līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, tādējādi tas ir saistošs līgumslēdzēja pusēm un prasītājs ir ieguvis no Aizdevuma līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju.

[4.4] Ar lietas materiālos esošo 2018.gada 9.aprīļa paziņojumu apstiprināts, ka atbildētājam uz Aizdevuma līgumā norādīto adresi nosūtīts paziņojums par kreditora maiņu un atkāpšanos no līguma.

No parāda aprēķina izriet, ka atbildētājs no līguma izrietošās saistības nav izpildījis pienācīgi un sākot no 2017.gada 20.decembri maksājumi nav veikti.

Tiesai nav iesniegti pierādījumi, kas dotu pamatu apšaubīt kavēto maksājumu esamību.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pirms prasības celšanas tiesā prasītājs ir vērsies pret atbildētāju, ārpustiesas kārtībā ar pieprasījumu samaksāt parādu, taču atbildētājs nav veicis parāda atmaksu.

Civillikuma 1828.pants noteic, *ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.*

Atbilstoši Civillikuma 1425.pantam, *katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu* [..].

Civillikuma 1590.pants noteic, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu* [..].

Civillikuma 1838.pants noteic, ka *samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti* [..].

Atbildētājs atbilstoši Civillikuma 1838.panta pirmajai daļai nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka savas saistības viņa būtu izpildījusi un aizdevumu ir atmaksājis.

Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādītos apstākļus, ka atbildētājam pastāv nenokārtotas maksājuma saistības pret prasītāju pēc Aizdevuma līguma Nr.16207179/10ia 3 991,98 EUR apmērā, kas piedzenams no atbildētāja par labu prasītājam.

[4.5] Aizdevuma līgumā puses vienojušās, ka atbildētājs maksā aizdevējam administrēšanas maksu 2,85 EUR mēnesī.

No parāda aprēķina redzams, ka atbildētājs no 2017.gada 20.decembra administrēšanas maksu nav veicis, tādēļ no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama nesamaksāto Aizdevuma līguma administrēšanas maksas daļu 14,25 EUR.

[4.6] Prasītājs lūdz piedzīt aizdevuma lietošanas procentus 445,64 EUR apmērā, kas aprēķināti par laiku no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 10.aprīlim.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1764.pantu *visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties.*

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā.*

Tiesa konstatē, ka Aizdevuma līgumā puses vienojās, ka aizņēmuma procentu likme, kas aprēķināta no aizdevuma summas atlikuma ir 33% gadā, kas aprēķināta atbilstoši mēnesim, kurā ir 30 dienas un gadam, kurā ir trīs simti sešdesmit dienas. Procentu likme (kredīta kopējās izmaksas aizņēmējam, kas izteiktas gada procentos no aizdevuma summas ir 40,28%.

Tā kā lietā ir pierādīts, ka atbildētājs nav veicis piešķirtā aizdevuma atmaksu, līguma nosacījumiem par procentu apmēru ir piekritis, tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja pienākumu maksāt aizdevuma lietošanas procentus 445,64 *euro* par laiku no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 10.aprīlim.

[4.7] Prasītājs par laiku no 2018.gada 20.aprīļa līdz 2018.gada 15.novembrim aprēķinājis likumiskos procentus 137,15 EUR apmērā.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, *procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

2013.gada 30. janvāra Augstākās tiesas Senāta spriedums civillietā Nr. SKC – 644/2013 norādīts, ka prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanās brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas – tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu.

Tā kā tiesa par pamatotu atzinusi prasību par pamatsummas 3 991,98 EUR piedziņu, tad tiesa atzīst likumisko procentu aprēķinu par pamatotu un piedzenamu no atbildētāja par labu prasītājam.

[4.8] Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 39,33 EUR par laiku no 2017.gada 21.decembra līdz 2018.gada 10.aprīlim un norāda, ka tas samazināts no 51,81 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta noteikumiem līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņēmusies ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta noteikumiem līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Lietā nepastāv strīds par to, ka atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības, tādēļ tiesa atzīst, ka atbildētājam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu.

Savukārt Civillikuma 1720.panta 1.punkts un 2.punkts noteic, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tā kā atbildētājs līgumā noteiktajā termiņā aizdevuma atmaksu nav veicis, ir iestājies parādnieka nokavējums Civillikuma 1651.panta un 1652.panta 3.punkta izpratnē un prasītājam ir tiesības pieprasīt arī līgumsoda samaksu, tādēļ no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams līgumsods 39,33 EUR apmērā par laiku no 2017.gada 21.decembra līdz 2018.gda 10.aprīlim.

[4.9] Atbildētājs savas saistības nav izpildījis, tādēļ ir apmierināms prasītājas lūgums un saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam ir atzīstamas tiesības no lietas izskatīšanas dienas (29.03.2019.) līdz sprieduma izpildes (izsoles noslēguma dienai) dienai saņemt 6% gadā no piedzītā, bet neatmaksātā galvenā parāda. Saskaņā ar Civillikuma 1763.pantu, pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[4.10] Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kas nav atlīdzināmi" 2.punktu, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami parāda piedziņas izdevumi 17 EUR apmērā.

[4.11] Ņemot vērā, ka Civilprocesa likums (Civilprocesa likuma 406.^{6} panta trešā daļa, 406.^{7} otrā daļu, 406.^{8} panta trešā daļa, 41.panta pirmā daļa) neparedz ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu ieskaitu gadījumā, ja pieteikums par saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā atstāts bez izskatīšanas vai tiesvedība lietā izbeigta, prasītājas lūgums par ar brīdinājuma izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu 5,44 EUR apmērā no atbildētāja noraidāms kā nepamatots, jo tie ir tiesas izdevumi citā tiesvedības procesā (pieteikumā par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā) un šajā tiesvedībā nav atlīdzināmi.

[4.12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi - valsts nodeva, kas aprēķināta saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas b) apakšpunktu 420,45 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 20,56 EUR – par tiesas dokumentu nosūtīšanu pusēm 3,20 EUR, par sludinājuma publicēšanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" 15,65 EUR un par sludinājuma teksta sagatavošanu 1,71 EUR.

[4.13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta noteikumiem, atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 195. un 204.^{1} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt SIA "Intrum Latvia" prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, aizdevuma parādu 3 991,98 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 445,64 EUR par laiku no 2017.gada 21.novembra līdz 2018.gada 10.aprīlim, administrēšanas maksu 14,25 EUR, līgumsodu 39,33 EUR par laiku no 2017.gada 21.decembra līdz 2018.gada 10.aprīlim, likumiskos procentus 137,15 EUR par laiku no 2018.gada 20.aprīļa līdz 2018.gada 15.novembrim, parāda piedziņas izdevumus 17 EUR un tiesas izdevumus 441,01 EUR, kopā 5 086,36 EUR (pieci tūkstoši astoņdesmit seši *euro*, 36 centi) apmērā.

Noteikt SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, tiesības par laiku no 2019.gada 29.marta līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas, nepārsniedzot tā apmēru.

Noraidīt SIA "Intrum Latvia" prasību pret /pers. B/ daļā par ar brīdinājuma izskatīšanu saistīto izdevumu 5,44 EUR piedziņu.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgas izpildes termiņā veikto maksājumu apliecinošs dokuments par tiesas izdevumu nomaksu valsts ienākumos nekavējoties iesniedzams Zemgales rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas kancelejā – no 2019.gada 29.marta, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova